

Samverkansavtal

,

1. Bakgrund

Den psykiska ohälsan hade under en längre tid ökat hos barn och unga i Skåne. Folkhälsorapporten 2021 visade i jämförelse med folkhälsorapporten 2016 och 2012 att de allra flesta skolelever i Skåne i allmänhet mår bra men det fanns en trend på sjunkande självskattad hälsa hos både flickor och pojkar.

Detta har varit en viktig analys som legat till grund för Regionala utvecklingsnämndens verksamhetsinriktning. Vidare är ett grundantagande att utmaningen med ohälsan bara kan lösas genom en samlad regional satsning på bland annat hälsopromotion. Det innebär att arbetet ska verka för att främja att samhällets olika aktörer agerar i samklang för att skapa förutsättningar för en god hälsa.

I arbetet med *Bättre hälsa för fler* (en av Regionala utvecklingsnämndens prioriteringar) lyfts därför fram behovet av breda hälsofrämjande insatser som främjar goda levnadsvanor och förebygger såväl fysisk som psykisk ohälsa. Region Skåne vill ta en roll för att tillsammans med kommuner, idéburna organisationer, hälso- och sjukvården, lärosäten och näringslivet stödja utvecklingen av ett framtida hållbart system för främjandet av psykisk hälsa hos barn och unga.

Region Skåne ser samverkan med den idéburna sektorn som viktig för den regionala utvecklingen och tillväxten i Skåne. De idéburna organisationernas verksamheter skapar bl.a. sammanhållning, sammanhang och mening för människor. Region Skåne vill därför stimulera, stödja och utveckla Skånes ideella organisationer och föreningar som stödjande miljöer för psykisk hälsa hos unga.

2. Parternas bidrag inom samverkansavtalet

Region Skåne

I december 2019 gav Regionala utvecklingsnämnden i uppdrag åt Folkhälsoberedningen att starta upp en regional samverkan med andra samhällsaktörer för att främja psykisk hälsa hos barn och unga med inriktning fysisk aktivitet samt sociala relationer och sociala nätverk.

Efter ett omfattande regionalt kartläggningsarbete under 2020 (Rapport *Kartläggning och kunskapsöversikt inför Kraftsamling främja psykisk hälsa hos unga i Skåne*), utvecklades ett regionalt samverkansarbete inom ramen för insatsen *Sätt Skåne i rörelse*. I dagsläget är 28 skånska kommuner, idéburna organisationer, lärosäten och näringsliv anslutna i olika grad.

Den gemensamma samverkan i *Sätt Skåne i rörelse* ska stärka ett långsiktigt arbete och bidra till deltagande aktörers strategiska och praktiska arbete där ändamålsenliga och främjande metoder ska ges till barn och unga. Syftet är att främja goda levnadsvanor där målet är ökad psykisk hälsa.

Under 2023 kommer ett systematiskt implementeringsarbete att genomföras hos skola, elevhälsa, kultur och fritid samt socialtjänsten för att säkra införandet av metoder och aktiviteter. *Sätt Skåne i rörelse* ska erbjuda kommuner tematräffar för kunskapspåfyllning och konkreta verktyg genom ny forskning, inspiration från olika aktörer, uppföljning, statistik, barnrättsfrågor. Vidare kommunspecifikt stöd kopplat till ett helhetsperspektiv. Under hela 2023 ges metodspecifika informationstillfällen, nätverksträffar och utbildningar. I dessa utbildningar förmedlas konkreta implementeringsverktyg, kunskap och inspiration. Idéburna organisationer ska kunna delta i genomförandet av de beskrivna insatserna.

FIFH - Föreningen för idrott för handikappade

FIFH är en ideell förening och parasportsorganisation som ger personer med funktionsnedsättningar möjlighet till rehabilitering och ökad livskvalitet genom regelbundna idrottsövningar, såväl träning som inom parasport. FIFH har 16 anställda samt 50 ideella idrotts/aktivitetsledare och erbjuder träning på motionsnivå och elitidrott i 14 olika idrotter under cirka 3000 verksamhetstimmar årligen. FIFH har hela Skåne som upptagningsområde och i vissa fall även Köpenhamn. Öresundsbron symboliserar en stor del av föreningens vision, att verka i rollen som brobyggare mellan människor i regionen.

FIFH Malmö arbetar aktivt med en gemensam värdegrund: Inkludering, Respekt, Kunskap och Allas lika värde vilka utgör fundamentet för verksamheten. FIFH är en av Sveriges största idrottsföreningar som arbetar strategiskt med olika samhällsutmaningar för att i nära samverkan med målgruppen skapa hållbara och innovativa lösningar i syfte att förbättra levnadsvillkor och tillgång till utbildning och arbete för gruppen funktionsnedsatta. FIFH skapar möjligheter för alla medlemmar att vara fysiskt aktiva, oavsett förutsättningar och vilken nivå man väljer. Idrott och motion skall alltid bygga på glädje.

FIFH är en unik organisation, i synnerhet vad gäller metoder för att involvera och ge inflytande till målgruppen. I dagsläget utgörs stor majoritet av FIFH:s egen personal, på alla nivåer inom organisationen av personer från målgruppen. Arbete sker genom upplevelsebaserad kunskap baserad på egna erfarenheter vad gäller rehabilitering, habilitering, hälsa & sjukvård. Genom dialoger/möten, uppsökande verksamhet på olika sätt med målgruppen som idag återfinns i ett utanförskap kompletterar FIFH de insatser som Region Skåne erbjuder.

FIFH arbetar utifrån Arena-metoden, vars mål är att alla personer ska vara aktiva på tre samhällsarenor för att uppnå högsta möjliga tillfredsställelse i livet:

- Arena 1: Familjen (utbildningar riktade till främst föräldrar och syskon), hemmet, bostaden.
- Arena 2: Utbildning, arbete, sysselsättning.
- Arena 3: Idrott och fritidsintressen eller liknande aktivitet, gärna organiserad i någon form inom idéburen sektor.

Inom ramen för samverkansarbetet kommer FIFH att fokusera på insatser för funktionshindrade personer där föreningen erbjuder aktiviteter i ett sammanhang att utvecklas inom. Ur aktiviteterna skapas ett meningsfullt sammanhang som bryter utanförskap och leder till delaktighet. Det gör att fler individer med funktionsnedsättning kan uppleva att de kan påverka den egna utvecklingen. FIFH har ett stort antal exempel där ungdomar som börjat inom föreningslivet sedan kunnat gå vidare till studier och arbete. FIFH har idag 13 anställda med egna funktionsnedsättningar och i många fall har idrotten fungerat som en rekryteringsbas. På så vis minskar målgruppens utanförskap.

FIFH skapar förutsättningar för individens inflytande över det egna livet, ökad självbild och omvärldskunskap och hur man löser vardagens utmaningar. I ett bredare perspektiv leder detta till inflytande över sin sociala situation, nya fritidsaktiviteter, nya vänner, nya förebilder och en möjlighet till frigörelse. I slutändan syftar det till inflytande över livet i stort, att leva självständigt, att ha möjlighet till arbete, boende och familj.

FIFH har också möjlighet att inom olika delar inom föreningens verksamhet ge individen praktisk erfarenhet av arbetslivsinriktad habilitering/rehabilitering för att öka målgruppens anställningsbarhet. Arbetet utförs av förebilder/personer med egna funktionsnedsättningar, dessa förebilder krävs för att förändring ska kunna ske.

FIFH som organisation bedriver ett strategiskt påverkansarbete för målgruppen som helhet och erbjuder medlemmar att aktivt själva delta i möten och stämmor i demokratisk anda. Syftet är att öka kunskapen om mångfald i samhället i allmänhet och i synnerhet kring personer med funktionsnedsättning.

FIFH samverkar med skolor i cirka 15 kommuner i Skåne. Med egen upplevelsebaserad kunskap bidrar FIFH med kompetens inom områdena funktionsrätt, bemötande och tillgänglighet, oftast används idrotten som verktyg där FIFH förmedlar vikten av att alla individer har förmågor och dessa bör användas som resurser. FIFH har ett väl uppbyggt kontaktnät gällande skolor och andra formella utbildningsinstitutioner i Skåne med omnejd.

FIFH bistår även som resurs vid anpassningar/tillgänglighet samt vid utprovning av personliga hjälpmedel. I detta avseende kan FIFH ses som ett resurscentrum för inkludering i Skåne med omnejd.

FIFH kan bidra till kontinuitet i arbetet mot målet att främja psykisk hälsa hos barn och unga genom ett brett samverkande arbete. Detta genom att ingå i ett nätverk av idéburna organisationer som har en långsiktig verksamhet inom insatsområdet psykisk hälsa unga. Urvalet till nätverket av idéburna organisationer bör göras på ett kompletterande sätt, så att de viktigaste levnadsvanorna och hälsomässiga utmaningarna adresseras. Genom nätverket kan organisationerna knytas närmare varandra och med insatsen *Sätt Skåne i rörelse*, där förutsättningar kan skapas för ett mer fördjupat och långsiktigt samarbete. Långsiktighet är en förutsättning för att insatser ska kunna tas tillvara och utvecklas. Syfte med nätverket handlar om att med gemensamma krafter anta den utmaning som vi i dagsläget står inför med ökad psykisk ohälsa hos barn och bidra till att vända utmaningen. Genom samverkan, att använda varandras kunskaper och styrkor ges en förståelse för varandras verksamheter och insatser och genom en kontinuerlig, kreativ och målmedveten dialog kan gemensamma långsiktiga insatser utvecklas. Löpande bör utvärderingar genomföras av föreningarnas arbetsinsatser och metodik. Utvärderingarna bör ske i samverkan mellan medverkande idéburna organisationer och akademien i form av en lärande utvärdering, där effekterna av insatser och metodik undersöks på kort och på lång sikt. Syftet är att organisationerna utifrån de lärande utvärderingarnas resultat ska kunna utveckla sina arbetssätt för att optimera effekterna hos målgruppen.

3. Avtalsparter

3.1. Region Skåne

Region Skåne
Regionala utvecklingsnämnden
291 89 Kristianstad
Organisationsnummer 232100 - 0255

Region Skåne ansvarar för vård och hälsa, kollektivtrafik, utveckling av näringsliv, kultur, infrastruktur, samhällsplanering samt miljö- och klimatfrågor i Skåne. Uppdraget är att arbeta för stärkt sysselsättning och en sammanbunden arbetsmarknad, stärkt konkurrenskraft samt bättre hälsa för fler.

Region Skåne samordnar utvecklingsfrågorna för Skåne och leder arbetet med den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030*. Syftet med utvecklingsstrategin är att beskriva en gemensam vision om hur Skåne ska utvecklas.

Region Skåne hanterar stöd till idéburna organisationer som kan sökas av FIFH.

3.2 Föreningen Idrott För Handikappade (FIFH)

Pildammsvägen 26

214 66 Malmö

Organisationsnummer 846001 - 1912

FIFH grundades 1956 på uppdrag av Malmö stad. FIFH är en ideell förening och parasportsorganisation som ger personer med funktionsnedsättningar möjlighet till rehabilitering och ökad livskvalitet genom regelbundna idrottsövningar, såväl genom träning som tävling. FIFH ger funktionshindrade ett meningsfullt sammanhang som bryter utanförskap och leder till delaktighet. FIFH bidrar till att funktionshindrade ges förutsättningar till utbildning, arbete och boende.

4. Gemensam målbild och syfte

Målet med samarbetet är ökad psykisk hälsa hos barn och unga.

Syftet med samverkan är att genom en överenskommelse mellan parterna bidra till en av Regionala utvecklingsnämndens prioriteringar, *Bättre hälsa för fler* samt till Region Skånes utvecklingsstrategi *Det öppna Skåne 2030*.

5. Gemensam inriktning och åtagande

Samverkansavtalet innebär att FIFH och Regionala utvecklingsnämnden, Region Skåne i samverkan ska bidra till Regionala utvecklingsnämndens prioritering *Bättre hälsa för fler* och att delta i samverkan för att främja psykisk hälsa hos unga genom *Sätt Skåne i rörelse* med inriktning fysisk aktivitet, sociala relationer och sociala nätverk.

Det gemensamma arbetet ska leda till tydliga positiva effekter hos barn och unga samt möjligheter för utveckling och särskilda satsningar för barn och unga med funktionshinder.

Delta i ett gemensamt nätverk av idéburna organisationer och därigenom bidra till en utvecklande och långsiktig insats för att främja den psykiska hälsan hos barn och unga.

6. Arbetsprocess och uppföljning

På årlig basis ska den gemensamma inriktningen sättas i en handlingsplan utifrån en tematisk inriktning.

FIFH åtar sig att senast 31 januari år 2024, 2025 och 2026 redovisa en utvärdering som beskriver föregående års tematiska inriktningar i en gemensamt framtagna handlingsplan.

Två gånger om året, det första tillfället senast 31 maj, ska det ske en avstämning mellan FIFH tjänstemän och Region Skånes tjänstemän för att följa upp handlingsplanens tematiska inriktningar och bidra till nya initiativ.

Årligen, senast 30 november 2023 samt maj 2024 och 2025 ska det ske en avstämning mellan ordförande för FIFH:s styrelse alternativt cheftjänsteman och av Regionala utvecklingsnämnden utsedd ansvarig politiker samt enhetschef på enheten för miljö och hälsa. Dessa beslutar om nya tematiska inriktningar i en den gemensamma handlingsplanen och följer upp inriktningen för det gemensamma arbetet.

Region Skåne åtar sig att sammanställa utvärderingarna för åren 2023 - 2025 i en rapport senast 31 mars 2026.

7. Marknadsföring

När aktiviteter som beskrivs i handlingsplanen ska lyftas i media ska kommunikationstjänsterna hos respektive part kontaktas och samråda hur respektive varumärken ska uttryckas.

8. Verktyg för genomförande

Båda parter åtar sig att bidra med medverkan, kunskap och innehåll i en gemensamt med framtagna handlingsplan som årligen ska revideras.

FIFH åtar sig att leda och planera genomförande av aktiviteter beskrivna i den gemensamt framtagna handlingsplanen.

9. Kontaktuppgifter för respektive part

Region Skåne
Helene Henriksson
Region Skåne
205 25 Malmö
072 – 462 53 65, 040 – 675 30 88
Helene.henriksson@skane.se

FIFH Malmö
Peter Nilsson
Pildammsvägen 26
214 66 Malmö
073 – 331 99 83, 040 – 92 89 30
Peter.nilsson@fifh.com

10. Ändring av uppdraget

Om parterna kommer överens om att ändra uppdraget, eller avbryta uppdraget i förtid, ska parterna avisera varandra skriftligt, dock senast 3 månad före tänkt tidpunkt för ändring eller avslutande.

Ändringar av detta uppdrag skall godkännas av båda parter i avtalet och dokumenteras skriftligt.

11. Avtalstid

Detta avtal gäller från och med 2023-06-01 till och med 2026-12-31 då avtalet automatiskt upphör att gälla såvida inte parterna skriftligen kommer överens om annat.

Avtalet har upprättats i två (2) originalexemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Malmö den

.....
xxxx xxxx

Regionala utvecklingsnämnden
Region Skåne

.....
Paul Hansson
Ordförande
FIFH, Förening för idrott för handikappade